

IVN Peize oud- leden

(Deel 2)

In het eerste artikel hebben wij u geïnformeerd over de aanloop en de eerste beginjaren van het IVN Peize, nu komen enkele oudleden, die van betekenis voor het IVN Peize zijn geweest, aan bod. Ook doen we een kort verslag van de eerste jaarvergadering.

Op 2 maart 1964 werd de eerste jaarvergadering onder voorzitterschap van de heer H.Koning gehouden, het IVN zag terug op een goed jaar. In het eerste jaarverslag komen we o.a. de volgende zaken tegen:

- startsubsidie verleent door de gemeente Peize van f 50, -
- sympathie-bijdrage van zusterafdeling Roden van f30, -
- G.Rossing werd gefeliciteerd met het behalen van het diploma natuurgids.
- deelname met een stand op de Floraliatentoonstelling waar gewezen werd op veelvuldig storten van vuil in de natuur.
- het aantal leden is in één jaar tot 25 gegroeid.

Een van de mannen van het eerste uur was meester G.T. van Kampen, oud-hoofd van de Centrumschool. Hij was tijdens de oprichting van de Natuurbeschermingsvereniging Peize al enige jaren met pensioen, maar in zijn actieve loopbaan op school was hij zeer vooruitstrevend, want op zijn lesrooster kwam 'practische natuurlijke historie' voor. Dat betekende, dat hij met de klas de natuur introk, planten zocht en de leerlingen planten liet determineren. Hij was het die op school de schooltuin introduceerde, iets unieks voor de hele regio. In zijn tuin aan de Groningerweg, 'een soort wilde tuin', had hij tal van wilde en minder bekende planten staan en doordat hij tal van planten weggaf, zag je ze her en der terug in Peize.

Als IVN-lid introduceerde hij een educatieve actie voor de scholen, nml. de Zonnepitactie. De actie had als doel zonnebloemen te kweken om dan na de oogst de hongerende vogels in de wintermaanden te kunnen voeren in de voederhuisjes. Tevens werden er prijsjes voor de grootste bloemen uitgereikt. In latere jaren werd deze actie nog enige tijd door Koop Talens en Jan van Bergen voortgezet.

Nog een man van betekenis van het eerste uur was Geert Wit, bij hem kon je je bijzondere waarnemingen melden op gebied van vogels tot planten. Ook als je van een plant de naam niet wist kon je bij hem goed terecht voor zowel de veldnaam als Latijnse naam. Doordat hij in zijn jeugd veel tijd in de Peizermade en Peizer Wering doorbracht stond hij als een echte veldkenner te boek.

Sikko Luinge was een man van hetzelfde kaliber als Geert Wit, alleen hij zwierf meer langs de houtwallen van het Grootte Veld, dat grensde aan het gebied rond het Lieverder Noordbos en het gebied rond de Weehorst. Hij kon je op inspirerende manier laten luisteren naar het geluid van de zangvogels, zoals de geelgors, die je toen veelvuldig kon horen. Hij kon ook prachtige verhalen over oude gebruiken uit zijn grootmoeders tijd vertellen. Over oude gebruiken van toen: zoals bijv. het gebruik van 'worstpeggen'; de doornen van de sleedoornen werden gebruikt voor het aaneenrijgen van de worsten. Het snijden van gagel om in de bedstede de vlooiën te verjagen door de typische aromatische geur die de gagel verspreidde. Het vogelvangen met lijmstokken (vinken) en van het strikken zetten, gemaakt van paardenhaar, waarin de 'gijetlings' (merels) werden gestrikt.

Jan Talens en Roelof Ensing waren eveneens mensen van het eerste uur. De beide mannen groeiden op in het buitengebied van Peize, nml. de Zanddijk en Peizerwold. De natuur was bij hen vlak om de hoek en in hun vrije tijd waren ze dan ook regelmatig in het veld te vinden. Ruime veldkennis was daarvan het gevolg en het waren oud-leerlingen van de bovengenoemde meester van Kampen. Zij hadden vooral oog voor de aldaar aanwezige rijke wildstand en de grote verscheidenheid van weidevogels. Zij hielden het wel en wee van het noordelijk gebied van Peize bij en staken hun bevindingen niet onder stoelen of banken. Met polsstok over de schouder trokken ze door het gebied

om de weidevogels te bespieden zoals: de witgatjes, de ruiters, de kemphanen, de kieviten, de paapjes en de grutto's die, toen nog volop aanwezig waren.

In het geregistreerde broedgebied ten westen van Peize werden de gegevens van de vogels zorgvuldig vastgelegd. In het jaarverslag over 1965 gaf Hermannus Nieboer, hulpleider van het broedgebied, de volgende resultaten:

Kievit	95 nesten, 335 eieren
Grutto	95 nesten, 325 eieren
Tureluur	6 nesten, 21 eieren
Scholekster	4 nesten, 11 eieren
Eend	3 nesten, 31 eieren
Watersnip	5 nesten, 20 eieren

Volgens de heer Nieboer ging het goed met het broedreservaat, het aantal broedvogels werd steeds groter. Het uitkomstpercentage van deze broedsels lag hoog. Opvallend was dat de heel vroege broedsels die zware nachtvorst te verduren hadden toch alle zijn uitgekomen. Verder zien we in het verslag dat er goede resultaten werden geboekt door het plaatsen van nestbeschermers.

Met de gebruikers van de gronden hadden de beschermers een prima relatie wat betreft het informeren van werkzaamheden of bij het inscharen van vee, zodat een flink aantal broedsels gered kon worden. Maar het kon nog beter en hij riep de gebruikers van de gronden nogmaals op om hen te informeren. Helaas had het meest noordelijk deel van het broedgebied een of meerder keren bezoek gehad van jongelui, die ten opzichte van de vogels zeer negatief waren. Een honderdtal eieren, veelal bebroed, werd uitgehaald en verderop stuk gegooid. Jammer voor de vogels, maar meer nog voor de betreffende jongelui, vond de heer Nieboer. Hopelijk zagen ze het verkeerde van hun daad in en hielpen ze in de toekomst een beetje mee inplaats van te vernielen.

Prettiger waren de resultaten met een aantal klassen van diverse lagere scholen. Met deze klassen werd daar waar mogelijk, een excursie gemaakt in het reservaat. Zowel de kinderen als het onderwijzend personeel waren daar opgetogen over.

Namens de Commissie 40 jaar bestaan IVN Peize,

Ben Stellink.